

ПОЛОЖЕННЯ про фінансові послуги Кредитної спілки «Соколов»

I. Перелік фінансових послуг, що надаються кредитною спілкою.

1.1. Відповідно до діючого законодавства та Законів України «Про кредитні спілки», «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», свого Статуту Кредитна спілка «Соколов» може надавати наступні види фінансових послуг:

- надання кредитів членам кредитної спілки, а також фермерським господарствам та приватним підприємствам, що знаходяться у їх власності;
- надання поручительств при виконанні членом кредитної спілки зобов'язань перед третіми особами.

1.2. При наданні фінансових послуг кредитна спілка здійснює передбачені законодавством процедури щодо фінансового моніторингу по виявленню фінансових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу та інших фінансових операцій, що можуть бути пов'язані з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванням тероризму та фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення.

1.3. Кредитна спілка може надавати інші фінансові послуги, крім зазначених в п. 1.1 тільки після визначення порядку та умов їх надання окремим положенням або шляхом внесення змін до цього положення.

II. Умови надання окремих видів фінансових послуг кредитною спілкою.

2.1 Кредитна спілка надає фінансові послуги зазначені у п. 1.1. цього Положення з дотриманням вимог нормативно-правових актів Нацкомфінпослуг, тільки за погодженням з головою спостережної ради кредитної спілки (якщо інше не встановлено рішенням спостережної ради кредитної спілки), на підставі укладених з членами кредитної спілки договорів.

2.2 Кредитна спілка здійснює надання фінансових послуг, зазначених у п. 1.1. цього Положення, на підставі відповідних договорів, які повинні містити:

- назву документа;
- назву, адресу та інші реквізити кредитної спілки;
- прізвище, ім'я і по батькові фізичної особи, яка отримує фінансові послуги, та її адресу;
- найменування фінансової операції;
- розмір фінансового активу, зазначений у грошовому виразі, строки його внесення та умови взаєморозрахунків;

- строк дії договору;

- порядок зміни і припинення дії договору;

- права та обов'язки сторін, відповідальність сторін за невиконання або неналежне виконання умов договору;

- підтвердження, що інформація, зазначена в частині другій статті 12 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», надана члену кредитної спілки;

- інші умови за згодою сторін;
- підписи сторін.

Зміст договору з надання фінансових послуг кредитною спілкою повинен відповідати предмету цього договору. Член кредитної спілки може запропонувати свої умови договору.

2.3 Кредитна спілка зберігає укладені договори про надання фінансових послуг членам кредитної спілки, не менше п'яти років після виконання взаємних зобов'язань.

2.4. Надання кредитів членам кредитної спілки.

2.4.1. Кредитом наданим члену кредитної спілки є грошові кошти надані кредитною спілкою члену кредитної спілки (позичальникові) у готівковій та/або безготівковій формі під процент, у розмірі та на умовах, встановлених кредитним договором з дотриманням вимоги забезпеченості кредиту.

2.4.2. Кредитний договір повинен відповідати вимогам, визначеним п. 2.2. цього Положення. Примірні кредитні договори є додатками до цього Положення.

Член кредитної спілки може запропонувати свої умови договору.

2.4.3. Кредитна спілка надає тільки забезпечені кредити для здійснення підприємницької діяльності .
Зобов'язання за кредитом може бути забезпечено одним чи одночасно кількома різними видами забезпечення.

Кредитна спілка надає членам кредитної спілки кредити наступних видів (за ступенем забезпеченості та/або ступенем ризику):

- малоризикові кредити, надалі - «пільгові кредити»;
- кредити середнього ступеню ризику - іпотечні кредити та кредити «кооперативні»;
- кредити з підвищеним ризиком (кредити забезпечені заставою рухомого майна, неустойкою, порукою, притриманням, гарантією, страхуванням). Кредити з підвищеним ризиком в залежності від умов надання можуть бути трьох типів - «звичайні кредити без іпотеки», «малі комерційні кредити» та «короткострокові кредити без іпотеки».

Пільгові кредити – кредити для здійснення підприємницької діяльності можуть надаватися члену Кредитної спілки “Соколов” на строк до 20 років у розмірі до 100% від суми його внесків у капітал КС “Соколов” або члену Кредитної спілки “Соколов”, який брав участь в установчих зборах при створенні Кредитної спілки “Соколов” та належним чином виконував (виконує) будь-які правочини, укладені з КС “Соколов” та/або під поруку членів КС “Соколов” у яких сума внесків в капітал КС “Соколов” складає не менше 100% від суми такого кредиту, та/або під поруку членів КС “Соколов”, які брали участь в установчих зборах при створенні Кредитної спілки “Соколов” та належним чином виконували (виконують) будь-які правочини, укладені з КС “Соколов”.

(Примірний договір про надання пільгового кредиту -додаток №1 до Положення).

Іпотечні кредити – кредити для здійснення підприємницької діяльності, зобов'язання за якими забезпечені іпотекою нерухомості, та можуть бути забезпечені заставою рухомого майна, неустойкою, порукою, притриманням, гарантією або страхуванням.

(Примірний договір про надання іпотечного кредиту -додаток №2 до Положення).

Кредит «кооперативний» - кредит для здійснення підприємницької діяльності, забезпечений порукою будь-якої кооперативної організації, кооперативного об'єднання, членом якого є Кредитна спілка “Соколов”, наприклад обслуговуючий кооператив, асоціація кредитних спілок, об'єднана кредитна спілка, кооперативний банк, тощо, та можуть бути забезпечені заставою рухомого майна, неустойкою, порукою, притриманням, гарантією або страхуванням.

(Примірний договір про надання кооперативного кредиту - додаток №2 до Положення).

Звичайні кредити без іпотеки - кредити для здійснення підприємницької діяльності, забезпечені заставою рухомого майна, неустойкою, порукою, притриманням, та можуть бути забезпечені гарантією або страхуванням. Надання таких кредитів обов'язково вимагає проведення оцінки соціального стану позичальника та/або поручителів відповідно до п.3.1.4 Положення та його кредитної історії в Кредитній спілці “Соколов”, тобто кількість раніше отриманих кредитів, їх розміри (суми), своєчасність їх повернення та сплати за ними процентів тощо.

(Примірний договір про надання звичайного кредиту без іпотеки - додаток №2 до Положення).

Малі комерційні кредити - кредити для здійснення підприємницької діяльності, забезпечені заставою рухомого майна, неустойкою, та притриманням. Малі комерційні кредити видаються на строк не більше ніж 6 місяців, на сумму не більше граничного розміру, встановленого спостережною радою для таких кредитів.

(Примірний договір про надання малого комерційного кредиту -додаток №2 до Положення).

Короткострокові кредити без іпотеки - кредити для здійснення підприємницької діяльності, забезпечені заставою рухомого майна, неустойкою, порукою, притриманням, та можуть бути забезпечені гарантією або страхуванням. Надання таких кредитів не вимагає проведення оцінки соціального стану позичальника та/або поручителів відповідно до п.3.1.4 Положення та його кредитної історії в Кредитній спілці “Соколов”.

(Примірний договір про надання короткострокового кредиту без іпотеки - додаток №2 до Положення).

2.4.4. Розмір фіксованої процентної ставки, яка встановлюється для окремих видів кредитів, що надаються кредитною спілкою, встановлюється рішеннями спостережної ради кредитної спілки у відповідних протоколах спостережної ради. Критеріями при визначенні розмірів фіксованих процентних ставок для окремих видів кредитів, зазначених у п.п.2.4.3 може бути:

- строк кредиту;
- розмір (сумма) кредиту;
- встановлений порядок сплати відсотків за договором (один раз на місяць, один раз на 14 днів, один раз на тиждень, один раз на 5 днів, один раз на день тощо);
- кількість раніше отриманих кредитів, своєчасність їх повернення та сплати за ними процентів.

Розмір фіксованої процентної ставки може встановлюватись в залежності від одного з критеріїв або кількох критеріїв одночасно. Допускається встановлення у кредитному договорі декількох фіксованих процентних ставок (альтернативне зобов'язання), кожна з яких використовується позичальником в залежності від умов сплати

процентів за кредитним договором.

2.4.5. Кредитна спілка може надавати членам кредитної спілки кредити, зазначені у п.п.2.4.3 з наступним строком користування:

- 1) кредити на строк від 1 до 30 днів;
- 2) кредити на строк тиждень (7 днів);
- 3) кредити на строк 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 місяців;
- 4) кредити на строк 12 місяців (1 рік);
- 5) кредити на строк 14 місяців;
- 6) кредити на строк 16 місяців;
- 7) кредити на строк 18 місяців (1,5 року);
- 8) кредити на строк 20 місяців;
- 9) кредити на строк 22 місяців;
- 10) кредити на строк 24 місяці (2 роки);
- 11) кредити на строк 30 місяців (2,5 роки);
- 12) кредити на строк 36 місяців (3 роки);
- 13) кредити на строк 42 місяці (3,5 роки);
- 14) кредити на строк 48 місяців (4 роки);
- 15) кредити на строк 54 місяців (4,5 роки);
- 16) кредити на строк 60 місяців (5 років);
- 17) кредити на строк 66 місяців (5,5 роки);
- 18) кредити на строк 72 місяці (6 років);
- 19) кредити на строк 78 місяців (6,5 роки);
- 20) кредити на строк 84 місяці (7 років);
- 21) кредити на строк 90 місяців (7,5 роки);
- 22) кредити на строк 96 місяці (8 років);
- 23) кредити на строк 102 місяці (8,5 роки);
- 24) кредити на строк 108 місяців (9 років);
- 25) кредити на строк 114 місяців (9,5 роки);
- 26) кредити на строк 120 місяців (10 років);
- 27) кредити на строк 126 місяців (10,5 роки);
- 28) кредити на строк 132 місяці (11 років);
- 29) кредити на строк 144 місяців (12 років);
- 30) кредити на строк 156 місяців (13 років);
- 31) кредити на строк 168 місяців (14 років);
- 32) кредити на строк 180 місяців (15 років);
- 33) кредити на строк 192 місяці (16 років);
- 34) кредити на строк 204 місяців (17 років);
- 35) кредити на строк 216 місяців (18 років);
- 36) кредити на строк 228 місяців (19 років);
- 37) кредити на строк 240 місяців (20 років);
- 38) кредити на строк 252 місяці (21 роки);
- 39) кредити на строк 264 місяців (22 роки).

2.4.6. Кредитна спілка надає членам кредитної спілки кредити для здійснення підприємницької діяльності.

2.4.7. Кредитна спілка може надавати кредити з періодичною сплатою процентів і сплатою основної суми кредиту в кінці строку дії кредитного договору.

Рішенням спостережної ради для окремих підвидів кредитів може бути встановлено іншу ніж 1 раз на місяць періодичність сплати відсотків (наприклад один раз на 14 днів, один раз на тиждень, один раз на 5 днів, один раз на день тощо).

2.4.8. Кредитна спілка здійснює нарахування процентів за користування кредитами на підставі кредитних договорів з періодичністю не рідше одного разу на місяць, зокрема – обов'язково на кінець кожного місяця, та, у разі необхідності, на дату платежу.

2.4.9. Позичальник може сплатити (сплачувати) проценти за кредитним договором та повернути сумму кредиту повністю або частково раніше встановленого договором строку сплати (достроково). При цьому раніше сплачені позичальником проценти наперед не повертаються.

2.4.10. Неустойка, якщо вона передбачена кредитним договором, може застосовуватися тільки за погодженням з кредитним комітетом кредитної спілки. Кредитна спілка не застосовує неустойку, якщо порушення умов кредитного договору є незначним (просрочка по сплаті відсотків за договором не перевищує двох місяців).

2.4.11. Надання кредиту, його повернення, сплата процентів тощо, може здійснюватися шляхом зарахування зустрічних однорідних вимог.

2.5. Надання поручительств при виконанні членом кредитної спілки зобов'язань перед третіми особами.

2.5.1. Поручка - вид забезпечення виконання зобов'язання, за яким поручитель – кредитна спілка поручається перед кредитором боржника за виконання ним свого обов'язку. За цим Положенням поняття поручки і поручительства є тотожними.

2.5.2. Умови надання кредитною спілкою поручительств за виконання членом спілки зобов'язань перед третіми особами та умови оплати цих послуг є однаковими для всіх членів кредитної спілки.

2.5.3. Надання кредитною спілкою поручительства за виконання зобов'язань перед третіми особами членом спілки - членом органу управління та працівником кредитної спілки здійснюється на умовах, що не можуть відрізнятися від звичайних, та з дотриманням вимог щодо уникнення конфлікту інтересів.

2.5.4. Кредитна спілка самостійно з додержанням законодавства визначає порядок надання фінансових послуг з поручительства за виконання членом спілки зобов'язань перед третіми особами та ціни (тарифи) на ці послуги.

III. Порядок надання окремих видів фінансових послуг кредитною спілкою.

3.1. Порядок надання кредитів членам кредитної спілки.

3.1.1. Кредит члену кредитної спілки надається на підставі заяви члена кредитної спілки та позитивного рішення кредитного комітету про надання такого кредиту.

До заяви додається громадянський паспорт особи, інформація про осіб, які можуть виступити у якості поручителів по кредиту, технічна документація на майно, яке може бути предметом застави тощо. Оцінка платоспроможності позичальника та/або поручителя проводиться відповідно до п.3.1.4 Положення.

У випадку кредиту під заставу нерухомості додаються правоустановчі документи на нерухомість, свідоцтво про шлюб, довідка з ЖЕУ та/або домова книга, інші документи, необхідні для нотаріального посвідчення договору іпотеки (наприклад дозвіл органу опіки та піклування тощо).

3.1.2. Рішення про надання кредитів приймаються згідно встановленої положенням про кредитний комітет процедури у строк не пізніше 14 робочих днів з моменту отримання заяви.

3.1.3. При розгляді заяви члена про надання кредиту може враховуватися кредитна історія такого члена, тобто кількість раніше отриманих кредитів, їх розміри (суми), своєчасність їх повернення та сплати за ними процентів тощо та обов'язково враховується думка члена або членів кредитного комітету, які безпосередньо спілкувалися з позичальником.

3.1.4. Порядок проведення оцінки платоспроможності позичальника/поручителя.

Оцінка платоспроможності позичальника/поручителя може проводитися у випадках, коли позичальник отримує кредит під інший вид забезпечення крім застави та/або вартості предмета застави недостатньо для забезпечення кредиту та в інших випадках, за рішенням кредитного комітету.

При наданні членам спілки не забезпечених заставою кредитів можуть застосовуватися такі методики оцінки платоспроможності позичальників:

- оцінка особистих якостей;
- оцінка соціального стану;
- оцінка фінансового стану.

Оцінка особистих якостей позичальника триває увесь час збору та аналізу інформації про позичальника і полягає в виявленні моральних, етичних та ділових якостей людини (чесність, надійність, відповідальність, готовність до співпраці, благодійності тощо), які є суттєвими при визначенні ризиків.

Для оцінки соціального стану можуть використовуватися офіційні документи - паспорт, свідоцтво про шлюб, свідоцтва про право власності на майно, довідка з ЖЕУ або домова книга, а також інформація, отримана при відвідуванні місця проживання позичальника та/або поручителя тощо. Найголовнішим при оцінці соціального стану має бути встановлення факту наявності/відсутності об'єктів нерухомості та або майнових прав на об'єкти нерухомості у власності позичальника та/або поручителя, іншого майна та благодійних внесків до додаткового капіталу кредитної спілки.

В окремих випадках може проводитися оцінка фінансового стану позичальника, для чого можуть бути використані такі форми оцінки: розмір цільових та/або благодійних внесків до додаткового капіталу кредитної спілки, наявність інших внесків, їх періодичність, співбесіда щодо розміру доходів та витрат; при аналізі підприємницької діяльності позичальника може проводитися аналіз форм фінансової звітності, виробничого процесу, ринків збуту, тощо.

3.1.5. Окремим рішенням спостережної ради можуть встановлюватися критерії, яким повинен відповідати заявник для отримання кредиту відповідно до встановлених підвидів кредитів, що надаються членам кредитної спілки. У тому числі обов'язковою умовою щодо надання окремих видів кредитів може бути передбачена наявність у члена кредитної спілки-позичальника встановленої суми внесків визначених видів.

3.2. Порядок надання фінансових послуг з поручительства.

3.2.1. Для отримання послуги кредитної спілки з поручительства за виконання членом спілки зобов'язання перед третьою особою член спілки звертається до спостережної ради з заявою.

3.2.2. Заява члена спілки про надання кредитною спілкою поручительства за виконання членом спілки зобов'язання перед третьою особою має бути розглянута у строк не більше одного місяця від дня надходження. Рішення за заявою, що не потребує додаткового вивчення приймається невідкладно, але не пізніше п'ятнадцяти днів від дня надходження. На обгрунтовану вимогу заявника строк розгляду заяви може бути скорочено.

3.2.3. Спостережна рада вивчає та аналізує платоспроможність члена спілки, прогнозує вірогідність невиконання ним зобов'язання перед кредитором, проводить власну оцінку запропонованого у заставу майна чи майнових прав тощо, аналізує надані документи та зважає дотримання фінансових нормативів тощо.

3.2.4. Платоспроможність боржника встановлюється шляхом його опитування, виявлення наявності утриманців, боргових зобов'язань, джерел доходів, ознайомлення з документами, що свідчать про доходи позичальника, наявність в його власності майна тощо.

3.2.5. Попит членів спілки на послуги кредитної спілки з поручительства за виконання членом спілки зобов'язання перед третьою особою задовольняється у такій черговості у залежності від забезпеченості можливої майбутньої вимоги кредитної спілки до члена спілки, у разі виконання кредитною спілкою зобов'язання, забезпеченого порукою:

- 1) під забезпечення заставою пайового або інших внесків у кредитній спілці;
- 2) під забезпечення заставою майна;
- 3) під інше забезпечення.

3.2.6. Умови договору поруки та договору про надання послуг поручителя може бути викладено у одному об'єднаному договорі, якщо його сторонами одночасно є кредитор, боржник – член кредитної спілки і поручитель – кредитна спілка. Член кредитної спілки може запропонувати свої умови договору.

3.2.7 Договір поруки – письмовий договір за яким поручитель поручається перед кредитором боржника за виконання ним свого обов'язку (додаток №3 до Положення).

3.2.8. Договір про надання послуг поручителя - письмовий договір між кредитною спілкою та членом спілки про умови надання кредитною спілкою члену спілки послуги з поручительства за виконання членом спілки зобов'язання перед третьою особою та умови оплати цієї послуги (додаток №4 до Положення).

Член кредитної спілки може запропонувати свої умови договору.

3.2.9. Умови договору не повинні суперечити одна одній та містити положень з неоднозначним трактуванням. Зміст договору повинен відповідати предмету цього договору.

3.2.10. Кожний договір складається у двох ідентичних екземплярах, що мають однакову юридичну силу. Один екземпляр договору залишається у кредитної спілки, а інший надається другій стороні. У разі складення об'єданого договору поруки та договору про надання послуг поручителя, договір складається у трьох ідентичних екземплярах, що мають однакову юридичну силу, по одному екземпляру для кожної зі сторін.

3.2.11. Строк дії договору про надання послуг поручителя не може бути меншим строку дії договору поруки.

3.2.12. Майбутні вимоги кредитної спілки до члена спілки, у разі виконання кредитною спілкою зобов'язання, забезпеченого порукою, забезпечуються заставою майна, майнових прав, порукою, гарантією, завдатком, неустойкою тощо. Договором або законом можуть бути встановлені інші види забезпечення виконання зобов'язань.

3.2.13. Поручитель має право на оплату послуг, наданих ним боржникові.

3.2.14. Ціни (тарифи) на фінансові послуги з поручительства за виконання членами спілки зобов'язань перед третіми особами встановлюються спостережною радою в залежності від попиту на послуги, стану девальвації національної валюти України, цін (тарифів), які склалися на фінансовому ринку України та інших факторів. За рішенням спостережної ради можуть надаватися послуги з поручительства за виконання членами спілки зобов'язань перед третіми особами без зобов'язання оплати.

IV. Порядок моніторингу наданих кредитів та супроводження прострочених кредитів.

4.1. З метою нагляду за своєчасністю сплат по наданих кредитах та оперативного планування руху грошових потоків кредитна спілка веде аналітичний облік. Обов'язки щодо організації моніторингу наданих та супроводження прострочених кредитів покладаються на кредитний комітет кредитної спілки.

4.2. Поточний контроль за дотриманням умов кредитних договорів здійснюється кредитним комітетом кредитної спілки. Зокрема, кредитний комітет здійснює контроль за своєчасністю та повнотою передбачених кредитними договорами платежів.

4.3. У випадку виявлення прострочення платежів кредитний комітет може вживати заходи, передбачені в п. 4.5. – 4.7. цього Положення

4.4. Для окремих видів кредитів згідно затверджених рішенням спостережної ради правил і процедур може передбачатися особливий порядок супроводження.

4.5. З моменту виявлення простроченості за кредитом кредитна спілка може вжити наступні заходи для

добровільного виконання позичальником та/або його поручителями своїх договірних зобов'язань:

- укласти відповідні договори поруки тощо;
- нагадувати про необхідність виконання договірних зобов'язань в телефонному режимі;
- проводити співбесіду з позичальником та/або його поручителем за місцезнаходженням кредитної спілки та/або за адресою позичальника та/або його поручителя;
- вимагати пояснень в письмовій формі причин невиконання зобов'язань перед кредитною спілкою;
- надсилати позичальнику та/або його поручителям листи – попередження або повідомлення про порушення зобов'язань;
- пред'являти поручителю (у разі його наявності) вимогу кредитора до поручителя .

4.6. У випадку, якщо попередні заходи не призвели до сплати боргу, кредитна спілка може вдатися до дій, що спрямовані на стягнення боргу примусовим шляхом. Перед їх вчиненням кредитна спілка:

1) визначає на підставі кредитного договору суму заборгованості;

2) визначає шляхи звернення стягнення на забезпечення кредитного договору та/або звернення стягнення на майно позичальника;

3) вживає заходи для встановлення місця проживання або місця перебування позичальника.

Стягнення боргу примусовим шляхом здійснюється з використанням відповідних правових механізмів та процесуальних норм, передбачених чинним законодавством.

4.7. В окремих випадках за спеціальним рішенням кредитного комітету, письмово погодженим с головою спостережної ради, кредитна спілка може відстрочити застосування щодо позичальника заходів примусового стягнення боргу з дотриманням передбачених законодавством процесуальних строків.

V. Моніторинг порук.

5.1. Кредитна спілка здійснює контроль за виконанням членом спілки - боржником свого зобов'язання.

Голова спостережної ради

_____

Травкін Микола Миколайович

Секретар

_____

Соколов Юрій Анатолійович